

Novi zvon

Novi zvon

Literarna revija sodobne slovenske in mednarodne literature

Novi zvon

Letnik VII, številka 4
(avgust 2018/september 2018)

ISSN: 2385-9687

Revija deluje pod licenco creative commons.

Glavna in odgovorna urednica:
Sara Fabjan

Uredništvo za poezijo:
Anja Grmovšek
Veronika Šoster

Uredništvo za prozo:
Nina Kremžar

Strokovna sodelavka – intervju:
Veronika Šoster

Strokovna sodelavka – lektorica:
Jana Šter

(POSLOVILNI) UVODNIK

To je moja zadnja številka, ki jo urejam v vlogi glavne in odgovorne urednice.

Mislím, da me je zdajle prvič zadelo, kaj to zares pomeni.

Sedim v začetku julija 2018 in pričenjám s pisanjem (poslovilnega) uvodnika (s katerim odlašám že tedne, vse od svoje končne odločitve) ter postajám izrazito nostalgíčna. Tega nisem pričakovala. Vsaj ne v tolikšni meri. Tekom let je Novi zvon namreč postal samoumeven spremljevalec mojega življenja in nisem še čisto prepričana, kaj se bo zgodilo (z mano) po tej številki.

Neizogibno se pričenjám spominjati svojih začetkov in zdi se mi, da sem čisto naključno odkrila Novi zvon. Bila sem še študentka psihologije in iskala sem priložnosti za objave v literarnih revijah. Po nekaj objavah v Novem zvonu, ki se mi je zdel zelo odprt za nas mlade/neuveljavljene ustvarjalce, sem precej naključno in brez pričakovanj konec leta 2013 nekega temnega dne na svoji izmenjavi na Norveškem (bil je december in je bil tako ali tako vsak dan temen) pisala takratni glavni urednici Gaji J. Kos, če slučajno potrebujejo koga za organizacijo literarnih večerov. Takrat nisem vedela, da bo Novi zvon postal tako pomemben del mojega vsakdana za naslednjih 5 let in mi omogočil spoznavanje neverjetno

nadarjenih literarnih ustvarjalcev in/ali raznovrstnih bralcev. Na moje presenečenje je bila Gaja navdušena nad idejo o literarnih večerih in na moje še večje presenečenje me je povabila, če bi želela sodelovati pri reviji kot pomočnica urednice v tretjem letniku delovanja revije.

Nato se je kar naenkrat začelo: kopica literarnih večerov, novi avtorji, spoznavanje novih ljudi, še več literarnih večerov, prihod Patrika Holza na uredništvo proze, literatom ni več čudno, ko omeniš besedi *Novi zvon*, o vau Novi zvon kar naenkrat vabijo na dogodke, še več literarnih druženj ... (Opomba: V tem odstavku je strnjjenih 5 let moje poti pri Novem zvonu, pri čemer bi lahko za vsako našteto stvar napisala kako novelo ali roman).

In potem še en mejnik v mojem življenju: sredi leta 2016 prevzamem uredništvo Novega zvona. Kar naenkrat Novi zvon brez Gaje? Kako bo pa to šlo? Ampak je šlo. Novi zvon je kmalu pridobil novo energijo – tri nove sodelavke v uredništvu: Veroniko in Anjo za poezijo ter Nino za prozo. Vedela sem, da bo vse OK. Da Novi zvon dobiva nov zagon. In prav tako se počutim tudi zdajle – moja pot pri Novem zvonu (kot del uredništva, ne kot bralke) se končuje, zato da se lahko začne nekaj novega. Nekaj, kar mogoče še nihče od nas v uredništvu ne ve in ne pričakuje, gotovo pa bo vznemirljivo in polno literature. Uredništvo tako brez skrbi prepuščam

Nini Kremžar, ker neizmerno zaupam njej in ekipi, ki stoji za njo.

In sedaj še kopica zahval raznoraznim entitetam, ki so me spremljale ves ta čas:

Hvala Novi zvon, da sem lahko spremljala del tvoje poti iz neposredne bližine. Tvoj obstoj je ena redkih stvari na tem svetu, ki se mi zdijo zares smiselne.

Hvala Gaja, da si mi to omogočila.

Hvala Veronika, Anja, Patrik in Nina, da ste bili del mojega uredništva – z vami je bilo vse lažje.

Hvala tudi vsem sodelavcem in sodelavkam (lektoriciam, organizatorkam, oblikovalcem ...), ki ste v neki točki ali več točkah soustvarjali Novi zvon.

In seveda ena gromozanska zahvala vsem avtorjem/-icam in bralcem/-kam, ki nas zvesto spremljate, z vašo pomočjo je Novi zvon postal revija, ki smo si jo vsi želeli.

V pričakovanju prihodnosti,

Sara.

Poezija

Nastja Koritnik

DIHANJE

je prenos kisika

v telo

in izločanje

ogljikovega dioksida

iz telesa.

Temelji na

procesu difuzije –

prehajanja plinov

iz območja z višjo

v območje z nižjo

koncentracijo

skozi

polprepustno membrano.

Vsi aerobni organizmi morajo

dihati,

da preživijo.

Enostavnejši organizmi,

npr. enoceličarji,

dihajo skozi telesno

površino, pri mnogih

pa so se tekom evolucije

razvili dihanju
namenjeni organi,
ki pripomorejo
k učinkovitejši
izmenjavi plinov.

Ampak samo kadar pogledam tebe
in hkrati diham trikrat hitreje,
pri tem ne slišim več samo sebe.

ODTUJENOST

Nezanesljiva prihodnost

je prinesla nezanesljive ljudi.

Površni odnosi,

ker za drugačne nimamo volje,

so prinesli površna druženja.

In nezaupljivost zaradi pokvarjenosti

je prinesla odtujenost.

In vse to se je prikradlo

med našo čustveno prtljago,

da ne čutim več pogledov

tako kot prej,

da ne vidim rastočih stopenj intenzivnosti

in ne slutim več energijskih vzorcev,

s pomočjo katerih sem prej lahko predvidela,

kam bo energija pripeljala.

Okoliščine so nam izsesale dušo.

Telesa so postala pleh,

prebojen tako za vročino kot za hlad.

Zadovoljstvo je zadovoljstvo zaradi samega sebe.

In v postelji sem sama.

Alex Kama Devetak

OB POTRESU

Amatrice, 24. avgusta 2016

Hodimo iz šotora do šotora. Čakamo.

Naš cilj je počakati, da mine.

Zdi se, da bo to naša nova rutina.

Naše hiše so porušene,

kot da bi jih zadele bombe.

Ljudje, ki smo jih do včeraj sovražili,

so bili prvi, ki so si zavihali rokave.

Ker vedo, kako je.

Njihove hiše so porušene,

ker so jih zadele bombe.

Časopisi bodo seveda raje

objavili fotografijo križa,

ki se je čudežno rešil potresa.

Ne bodo pa napisali,

da ga je novinar

prinesel od doma.

FRAGMENTI

Sedim na balkonu
in gledam mesto.
Leži pod sivim oblakom,
vse je zavito vanj,
potopljeno,
kakor na dnu mirne smrdeče vode.

Voda. Umazana.

Gledam ljudi, kako s kolesi drvijo
mimo ruševin industrijske zgodovine,
ki jih kmalu ne bo več.

Le nekaj metrov stran stavba,
ruševina, v kateri se je
pisala zgodovina umetnosti,
a danes samo še čaka na propad.

Sedim na balkonu,
gledam mesto in hrib,
na katerega sva rada zahajala ...

Sva rada zahajala ...

Ne. Danes te ne spustim v svoje misli.

Vstanem, grem v sobo,
vzamem ipod
in se vrnem na balkon.

Dežuje.

Voda. Kaplje. Kri.

Sedim na balkonu
in gledam mesto.

Gledam ljudi, ki se pred dežjem skrivajo
pod črnimi dežniki.

Kako hitijo,
kakor blato v smrdeči vodi.

Kri. Truplo.

Gledam hrib, na katerega sva rada zahajala ...

Fragmenti.

Truplo.

Luknja.

Drevo.

Kri.

Nož.

Kri. Kri.

Kriki.

Nož.

Ne, danes res ne.

Vstanem, grem v sobo
in zaloputnem vrata na balkon.

PULLOVER

Moj otrok,
rečem.

Moj otrok
potrebuje pullover.

Ni zastonj.
Nimam denarja.
Lahko se kaj zmeniva.

Brez besed gre,
moram mu slediti.
Vstopiva v barako,
kjer si odpne hlače.
Čaka.

Vem, kaj sledi.
Kot takrat, ko sva želela na čoln.
Kot takrat, ko sva potrebovala rešilna jopiča.
Kot takrat, ko sva želela na avtobus.
Kot takrat, ko sva potrebovala hrano.

Gledajo me,
strah me je,
smejejo se,
vržejo me na kup blazin.

Zbežim.

V mislih zbežim tja,

kjer sem še živela,

kjer smo vsi trije še živeli,

kjer je bila bodočnost jasna in lepa

kot to ledeno sonce, ki sije nad barako,

v življenje, kakršno je bilo,

preden je streljanje postalo rutina,

preden je Azrail zavladal Zemlji,

preden sva zbežala iz Alepa,

preden sva začela životariti.

Danes sem imel grozne sanje,

mi je tisto noč rekel.

Oče je hodil po cesti,

tukaj v Alepu.

Možje z mitraljezi so obstali pred njim.

Zakaj jočeš, mama?

Brez besed ga objamem.

Kako naj mu povem,

da to niso bile le sanje?

Tisti dan sva začela najino brezciljno tavanje

daleč stran od mož z mitraljezi.

Kam greva, mama?

Drugam, daleč stran od Alepa,

daleč stran od mož z mitraljezi.

Zadnji si zapne hlače in gre.

Ko že mislim, da sem ostala sama,
zaslišim ženski smeh.

Pred mano stoji
s puloverjem v roki.

Odruga rokav,
mi ga vrže
in odide.

Slišim,
kako se smeje.

Breda Krošelj

–

zaključki
v modrem
in
kratka
pozaba

v tuji deželi
preliva
se igrivo
lepljiva
vročina

na vratu
sledi
neznanca

tišina
zanemarjenega
osamljenega
televizorja

v kotu začasna
postaja
pretočenih

na pol
zasušeni
solz

–

na koncu ulice pobirala
sem raztresene lilije
ne vem pa zakaj
nihče ni posesal travnika
morda pa
ko dan se zaljubi v noč
in bo glasno odzvanjalo
šelesenje mladih poganjkov

všeč mi je bilo tvoje golo telo
in vonj po toploti

kasneje ali pa
sploh ne bom vstala
zaužila okus bom sobote
in se predajala listanju v vseh smereh

Proza

Samanta Hadžić Žavski

Mannish Boy

Od gledanja v plamen na sveči se mu je zvirtelo. Čez nekaj ur bo že tri dni, odkar je bil odrezan od sveta. Ko dogori ta sveča, mu ostaneta samo še dve manjši, čajni svečki, potem pa ga bo pokrila tema.

Čajni, je pomislil, mogoče zato, ker sta najmanjši med svečami, tako kot je čajna žlica najmanjša med žlicami. Zakaj pa je žlici ime čajna žlica pa zopet ni vedel.

Zdelo se mu je, da postaja odporen na mraz. Ali otopel, ni mogel določiti razlike. Ni vedel, kako dolgo bodo še trajale trenutne, nič kaj prijazne razmere in kdaj, če sploh, se bodo dokopali do njega. Zadnjih sedem let, odkar je sam, je to njegov največji strah. Da bo umrl in ga nihče ne bo našel. Ali pa, da bo padel in ga nihče ne bo našel. In zadnja fobija, ki se je skoraj tri dni nazaj uresničila, da bo zapadlo toliko snega, da ga bo ta pokopal pod seboj. Od ženine smrti naprej je opazil, kako je vsako leto bolj šibak. In z vsakim dnem, odkar ga je v torek zasul sneg, je bil še šibkejši.

Seveda je poleg elektrike simultano prenehal delovati tudi vodovod. Glede na mraz je verjetno vse skupaj zmrznilo. Termometer, ki je visel na steni, je trenutno meril minus

dvanajst. Vstal je in se sprehodil do umivalnika, ki je bil črn od saj, saj je prva dva dneva služil kot improvizirana grelna naprava, sedaj pa mu je počasi zmanjkovalo volje do tega, da bi še sploh kaj zakuril. Vse je namreč v trenutku zgorelo in večino je že porabil. Ob umivalniku sta stali dve steklenici napolnjeni z ledom, ki je bil še nazadnje, ko je pokukal tja, v prejšnjem agregatnem stanju in bezgov sirup, prav tako leden. Na polici je bilo še nekaj kosov klobas in sira. Edino, kar ni zmrznilo, sta bila on in njegova prisrčnica, v kateri je imel konjak.

Njegova odrezanost od sveta se mu sama po sebi ni zdela tako tragična, saj je prihajal še iz časov, ko voda in elektrika nista bili del vsakega gospodinjstva. Nemalokrat se je z brati sprehajal do studenca, ki je bil od njihove hiše oddaljen dva kilometra, da so nosili vodo za kuhanje in pitje. Pomislil je, kako bi se v taki situaciji znašel njegov sin in moral se je nasmejati tej domislici. David je ponorel že, če mu je na telefonu kazalo dvajset procentov baterije in ni imel v bližini adapterja za polnjenje. Če odštejemo njuno različno stopnjo naklonjenosti tehnologiji, mu je bil David v vseh pogledih podoben. Ravno to je bil v največji meri kamen spotike v njunem razmerju. Drug na drugem nista mogla prenesti napak, ki so ju motile tudi na sebi. Dokončno sta se razdvojila po ženini smrti, ki ji je za časa življenja nekako uspevalo držati oba skupaj.

Izčrpan od nekajminutnega stanja je sedel nazaj v naslonjač in nase zopet zvalil kup dek, s katerimi je bil pokrit, preden je vstal. Sveča je počasi dogorela. Preden je popolnoma onemogla, je z njenim plamenom prižgal drugo, tako kot so si včasih, ko je še delal na ladji, prižigali cigarete. Enega za drugim. Če nisi imel dosti vžigalic, ti ni nič koristilo, da si bil založen s tobakom. Tako je sedaj že tri dni prižgal vse sveče, ki jih je našel po hiši samo zato, da ne bi ostal v popolni temi niti za sekundo. Ni prenesel teme. Ko je še imel elektriko, je imel ob postelji na nočni omarici ponoči venomer prižgano namizno svetilko, zraven, na tleh, pa je igral velik star radio, ki ga že dolgo ni izklopil. Poleg teme ni maral tišine. Tišina ga je grizla naravnost v njegovo na zunaj močno, a v resnici zelo krhko srce. Tako je tudi ugotovil, da je zmanjkalo elektrike. Ko sta sredi noči prenehala igrati radio in svetiti svetilka.

Najraje je imel bluz program v četrtek ob devetih. Ko je razmišljal o svojih bluz idolih, se mu je na ustnice počasi prikradla znana melodija Muddyja Wathersa, Mannish Boy. Najprej si je brundal samo melodijo, ji počasi začel dodajati besede, pri refrenu pa se je že tako razvnel, da je pričel skoraj kričati in če bi bil kakšnih štirideset let mlajši, bi se dvignil in začel zvijati, tako pa je samo počasi migal z rameni.

Šluknil je skoraj deci konjaka, ki mu je še ostal in na obrazu se mu je zopet narisal nasmešek. Vedel je, da je prišel njegov čas

in rekel si je, da bo ta svet zapustil z bluzom. Zopet se je zazrl v svečo. Od strmenja v plamen na sveči se mu je zopet začelo vrteti. Vedno počasneje je odpiral usta: "I'm a man ... I'm a rolling stone ... I'm a man ... I'm a hootchie cootchie man ..." In nato zopet od začetka: "Everything gonna be alright this morning." Zaprl je oči in prvič po treh dneh mu je bilo toplo. In prvič po sedmih letih se ni bal ne teme in ne tišine.

NOVI ZVON	1
(POSLOVILNI) UVODNIK	4
POEZIJA	7
NASTJA KORITNIK	8
ALEX KAMA DEVETAK	11
BREDA KROŠELJ	17
PROZA	20
SAMANTA HADŽIĆ ŽAVSKI	21